

POSTANOWIENIE

Dnia 25 października 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Dariusz Dończyk (przewodniczący)

SSN Grzegorz Misiurek (sprawozdawca)

SSA Władysław Pawlak

w sprawie z powództwa R. T. B.

przeciwko Skarbowi Państwa - Prezesowi Sądu Okręgowego w B.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 25 października 2012 r.,

zażalenia powoda

na postanowienie o kosztach procesu zawarte w punkcie drugim wyroku

Sądu Apelacyjnego

z dnia 29 grudnia 2011 r.,

- 1. oddala zażalenie i przyznaje adwokatowi Ł. K. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego kwotę 450 (czteryście pięćdziesiąt) zł, powiększoną o należną stawkę podatku od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu zażaleniowym;**
- 2. zasądza od powoda na rzecz Skarbu Państwa - Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa kwotę 450 (czteryście pięćdziesiąt) zł tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.**

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny, rozstrzygając w wyroku z dnia 29 grudnia 2011 r. o kosztach procesu za drugą instancję, zasądził od powoda na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 2.700 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję.

W zażaleniu na to rozstrzygnięcie powód domagał się jego zmiany, zarzucając naruszenie art. 102 k.p.c. przez jego niezastosowanie.

W odpowiedzi na zażalenie Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa wniosła o jego oddalenie i zasądzenie na jej rzecz od powoda kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Artykuł 102 k.p.c. przewiduje wyjątek od zasady odpowiedzialności strony przegrywającej sprawę za koszty procesu (art. 98 § 1 k.p.c.). Zgodnie z tym przepisem, w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów procesu albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że ustalenie, czy w sprawie zachodzi "wypadek szczególnie uzasadniony", zależy od swobodnej oceny sądu, przy czym wskazuje się, że ocena wystąpienia takiego przypadku dokonywana jest niezależnie od przyznanego stronie zwolnienia od kosztów sądowych (zob. m.in. wyroki: z dnia 19 maja 2006 r., III CK 221/05, niepubl.; z dnia 3 lutego 2010 r., II PK 192/09, niepubl, i z dnia 27 maja 2010 r., II PK 359/09, niepubl, oraz postanowienia: z dnia 13 grudnia 2007 r., I CZ 110/07, niepubl.; z dnia 27 stycznia 2010 r., II CZ 88/09, niepubl, i z dnia 11 lutego 2010 r., I CZ 112/09, niepubl.). Podkreśla się również, że art. 102 k.p.c. nie może być rozszerzająco wykładany, wyklucza uogólnienie i może być stosowany w zależności od konkretnego przypadku (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 1981 r., IV PZ 11/81, niepubl.). Ingerencja w powyższe uprawnienie jurysdykcyjne sądu orzekającego, w ramach rozpoznawania środka zaskarżenia od rozstrzygnięcia o kosztach postępowania, może być usprawiedliwiona jedynie w razie stwierdzenia, że dokonana w zaskarżonym postanowieniu ocena jest

dowolna, oczywiście pozbawiona uzasadnionych podstaw (por. postanowienie SN z dnia 15 czerwca 2011 r., V CZ 23/11, niepubl.).

W świetle przytoczonych uwag, nie można podzielić zarzutu skarżącej, że ocena Sądu Apelacyjnego, wskazująca na zasadność rozstrzygnięcia o kosztach procesu za drugą instancję na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., jest oczywiście pozbawiona uzasadnionych podstaw. Podniesione w zażaleniu okoliczności, odnoszące się wyłącznie do stanu majątkowego skarżącego, nie stanowią wystarczającej przesłanki do zastosowania art. 102 k.p.c.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy na podstawie art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁴ k.p.c. orzekł, jak w sentencji.